

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN

SNP heeft in 2018 een discussie gevoerd over de plaats voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) in het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Het fonds is zich er hierbij van bewust dat een prominente invulling van MVB in het totale beleid niet past gelet op de sector waarin de werkzaamheden van de werkgever plaatsvinden. SNP heeft aangegeven MVB van belang te vinden, maar daarbij tevens te kijken naar de samenhang met risico's en kosten.

Mogelijkheden MVB voor SNP

MVB is de afgelopen jaren een steeds belangrijker thema geworden. Op basis van de overtuiging dat pensioenfondsen op dit gebied een maatschappelijke functie hebben en / of op basis van de overtuiging dat een MVB beleid op de lange termijn de risico rendementsverhouding van de beleggingsportefeuille ten goede komt, brengen steeds meer pensioenfondsen MVB accenten aan in hun beleggingsbeleid.

SNP laat zich door haar adviseurs regelmatig informeren over de laatste ontwikkelingen op MVB gebied en is daardoor op de hoogte van de mogelijkheden, de verplichtingen vanuit wetgeving, alsmede de beperkingen bij de implementatie.

De mogelijkheden voor een MVB beleid zijn zeer divers. Een eerste stap in MVB beleid wordt veelal gezet door het formuleren van een uitsluitingenbeleid voor de beleggingen. Hierbij worden op basis van vooraf vastgestelde criteria beleggingen uitgesloten die om uiteenlopende redenen voor het milieu, voor sociale verhoudingen en uit oogpunt van governance een negatieve bijdrage leveren aan de samenleving.

Het pensioenfondsen kan zich daarnaast opstellen als een actieve aandeelhouder door actief op aandeelhoudersvergaderingen te stemmen en / of met ondernemingen de dialoog aan te gaan, zelfstandig of in een samenwerkingsverband. Hiervoor is het noodzakelijk om vooraf zelf een stembeleid en / of een engagementsbeleid vast te stellen.

In plaats van of in aanvulling op een uitsluitingenbeleid kan ook een beleid worden geformuleerd waarbij ondernemingen als het ware worden "ingesloten". Dit is geen negatieve, maar een positieve screening waarbij bijvoorbeeld alleen in de op MVB gebied beste bedrijven wordt belegd. Dit laatste staat ook wel bekend als best in class beleggen en hiervoor zijn benchmarks ontwikkeld waartegen het rendement van managers kan worden vergeleken.

Een vergaande invulling van een MVB beleid betreft het impact beleggen. Dit kan bij obligaties door te beleggen in zogenaamde Green Bonds, waarbij bijvoorbeeld de opbrengsten van de obligaties in groene projecten wordt belegd, of bij aandelen door direct te beleggen in projecten (water, schone energie) of ondernemingen die op MVB gebied het verschil kunnen maken. In de uiterste vorm van MVB wordt op elke niveau van het beleggingsproces met MVB rekening gehouden. Hierbij worden bij elke beleggingsbeslissing milieu, sociale en bestuurlijke aspecten meegewogen.

Wettelijke kaders

Meer en meer wordt van SNP gevraagd om een eigen MVB beleid te formuleren en om dat beleid vervolgens op één of meerdere hierboven genoemde mogelijkheden te vertalen naar de beleggingen. In de Pensioenwet, artikel 135 lid 4, is vastgelegd dat het fonds transparant moet zijn over de wijze waarop materiële MVB-factoren in beleggingsbeslissingen worden meegewogen. Ook de pensioensector (de Pensioenfederatie) is in samenwerking met overheid en vakbonden bezig om MVB beleid voor pensioenfondsen vorm te geven middels het IMVB Convenant. Ondertekening van het convenant betekent dat het pensioenfonds haar MVB-beleid in lijn dient te brengen met de OESO-richtlijnen voor multinationals en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Het is evenwel nog onduidelijkheid wat ondertekening van het IMVB convenant betekent in termen van verantwoordelijkheden en consequenties, bijvoorbeeld voor rapportage. SNP gaat daarom in dit stadium nog niet tot ondertekening over.

De herziene Europese pensioenrichtlijn IORP II (juni 2018), die aangeeft dat pensioenfondsen hun MVB-risico's expliciet dienen te betrekken in beleggingsbeleid en risicobeheer, is in 2019 omgezet in Nederlandse wet- en regelgeving. Een andere richtlijn in Europa is de Aandeelhoudersrichtlijn ('shareholder rights directive'), waar het doel is om de betrokkenheid van aandeelhouders bij ondernemingen te vergroten onder meer inzake het stemrecht over beloningsbeleid.

MVB beleid voor SNP

Het bestuur van SNP is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en zal MVB-factoren in beleggingsbeslissingen blijven meewegen. Het bestuur wil de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het pensioenfonds echter bovenal inzetten om voor haar deelnemers een goed en waardevast pensioen te waarborgen. Dit betekent dat bij de samenstelling en uitvoering van het beleggingsbeleid de nadruk vooral ligt op het zorgen voor een goede verhouding tussen verwachte rendementen, risico's en kosten. Het bestuur zoekt daarbij nog naar meer overtuigend wetenschappelijk bewijs dat deze verhouding met een MVB beleid kan verbeteren.

Het pensioenfonds ziet zich momenteel vooral ook nog geconfronteerd met beperkingen. Zo is bij het vormgeven van MVB beleid de invulling van een eigen MVB beleid vooral mogelijk wanneer gebruik kan worden gemaakt van mandaten. Dan kunnen immers de eigen voorwaarden aan managers worden meegegeven. Vooral vanwege de (beperkte) omvang van het fonds belegt het pensioenfonds vrijwel alleen in beleggingsfondsen.

In de discussie binnen het bestuur is de mogelijkheid besproken om in enkele aandelenfondsen te verschuiven naar beleggingsfondsen met een duidelijke MVB signatuur. Bij toekomstige veranderingen in de beleggingsportefeuille behoort een dergelijke verschuiving tot de mogelijkheden. Op dit moment staan tegenover de zekere transactiekosten echter onzekere opbrengsten.

Het MVB beleid van SNP zal jaarlijks onderwerp van gesprek blijven en het bestuur zal zich op de hoogte blijven houden van wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen op MVB gebied. Vooralsnog heeft het pensioenfonds besloten om op het gebied van MVB alleen datgene te doen wat vanuit de wetgever verplicht wordt gesteld.